

Chřipka není pouhé nachlazení

Lenka Petroušová

Klinika infekčního lékařství
Fakultní nemocnice Ostrava

Pohled klinika

1933: Prof. MUDr. Jozef Pelnář:

*Chřipka jejíž jméno **bereme tak často nadarmo**, je nemoc, která až do našich dnů je **tajemná** svým původcem i silou, s níž dovede v ohromných **pandemiích** proletět celou zeměkouli s takovým počtem obětí, že se jí **žádná jiná nemoc nevyrovná**. Sklátí na lůžko mladé, staré, slabé, silné. Ještě štěstí, že jen někdy, občas, jsou její epidemie zhoubné, kdežto většinou jen bije, ale nezabije. Ale i tak z ohromné nemocnosti i při nepatrné úmrtnosti způsobuje nesmírné škody hospodářské i zdravotní.*

Proč epidemie

- malá dávka viru
- velké vylučování
- krátká inkubační doba
- ⊙ Průběh asymptomatický – život ohrožující
- ⊙ Manifestnost onemocnění až 100 % hlavně děti

Klinický obraz

Působí 10 – 20 % respiračních onemocnění

- Postižení dýchacích cest: nekróza buněk řasinkového epitelu: nekrotizující tracheobronchitida až pneumonie
- Celkové příznaky: horečka, myalgie, cefalea, gastrointestinální příznaky
- Bez komplikací: 7 – 10 dnů, rekonvalescence delší doba

Komplikace

❑ **Primární:**

- virová pneumonie: oboustranná nekrotizující, špatně reaguje na antivirotika
- myokarditida, perikarditida
- myositidy, rhabdomyolýza
- postižení CNS: encefalitidy, sy Guillain – Barre, transversální myelitida

❑ **Sekundární:** bakteriální pneumonie

❑ **Terciální:** dekompenzace přidružených onemocnění

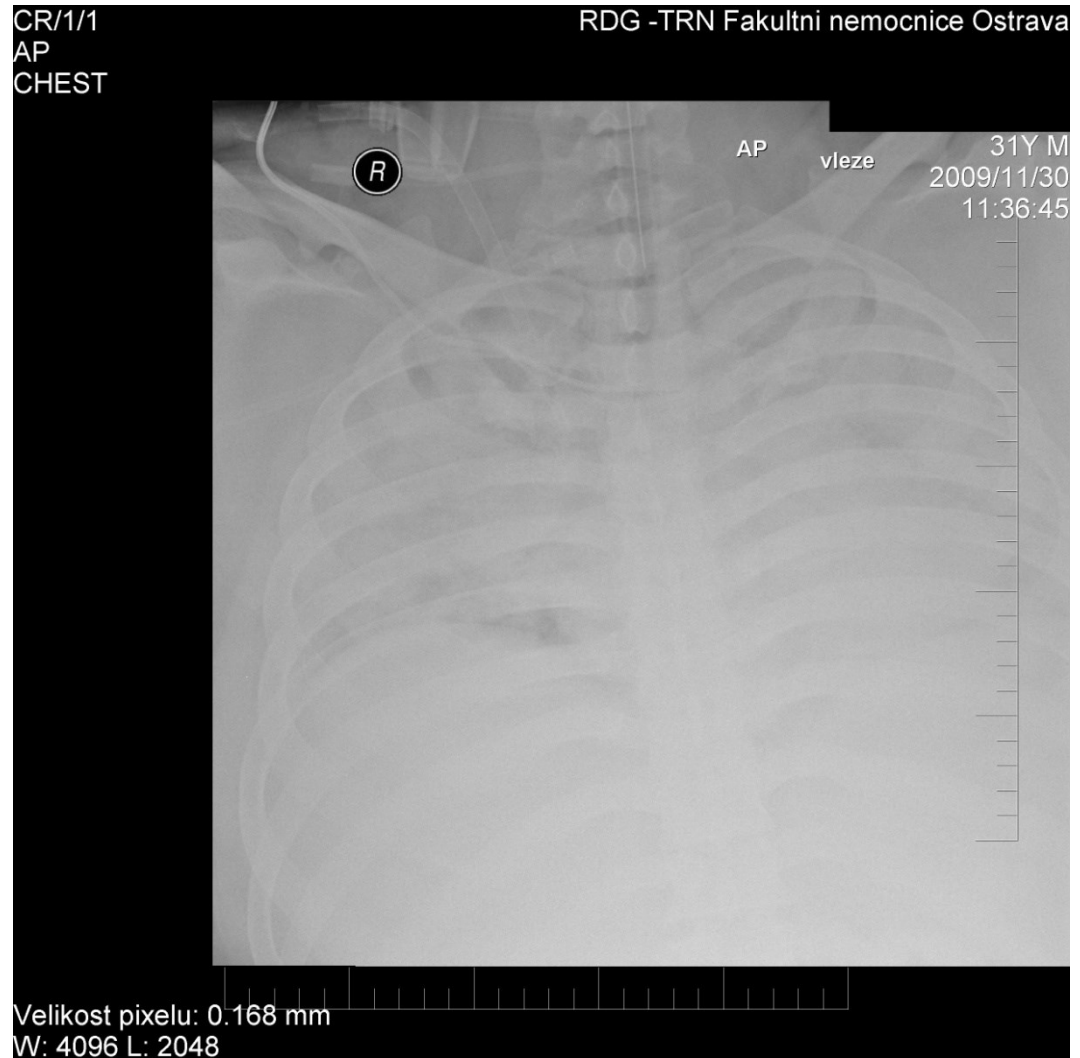
Komplikace

- ❑ **Věk:** osoby starší 65 let
- ❑ **Z přidružených onemocnění:** kardiaci, asthma bronchiale, CHOPN, diabetici, renální insuficience, on.jater, imunosuprese
- ❑ **Životní styl:**
  - kuřáci onemocní častěji a mají těžší průběh
  - gravidní – 2x vyšší riziko úmrtí než netěhotné, pneumonie: 3 – 4x častěji, transplacentární přenos vzácný, častěji mrtvý plod
  - nadváha
  - práce: zdravotníci, učitelé, sociální pracovníci, pracovníci ve službách,
  - osoby žijící s rizikovými nemocnými v domácnosti

1. kazuistika:

Pneumonie chřipka A (H1N1)2009

44letý pacient
Riziko: kuřák,
nadváha, asthma

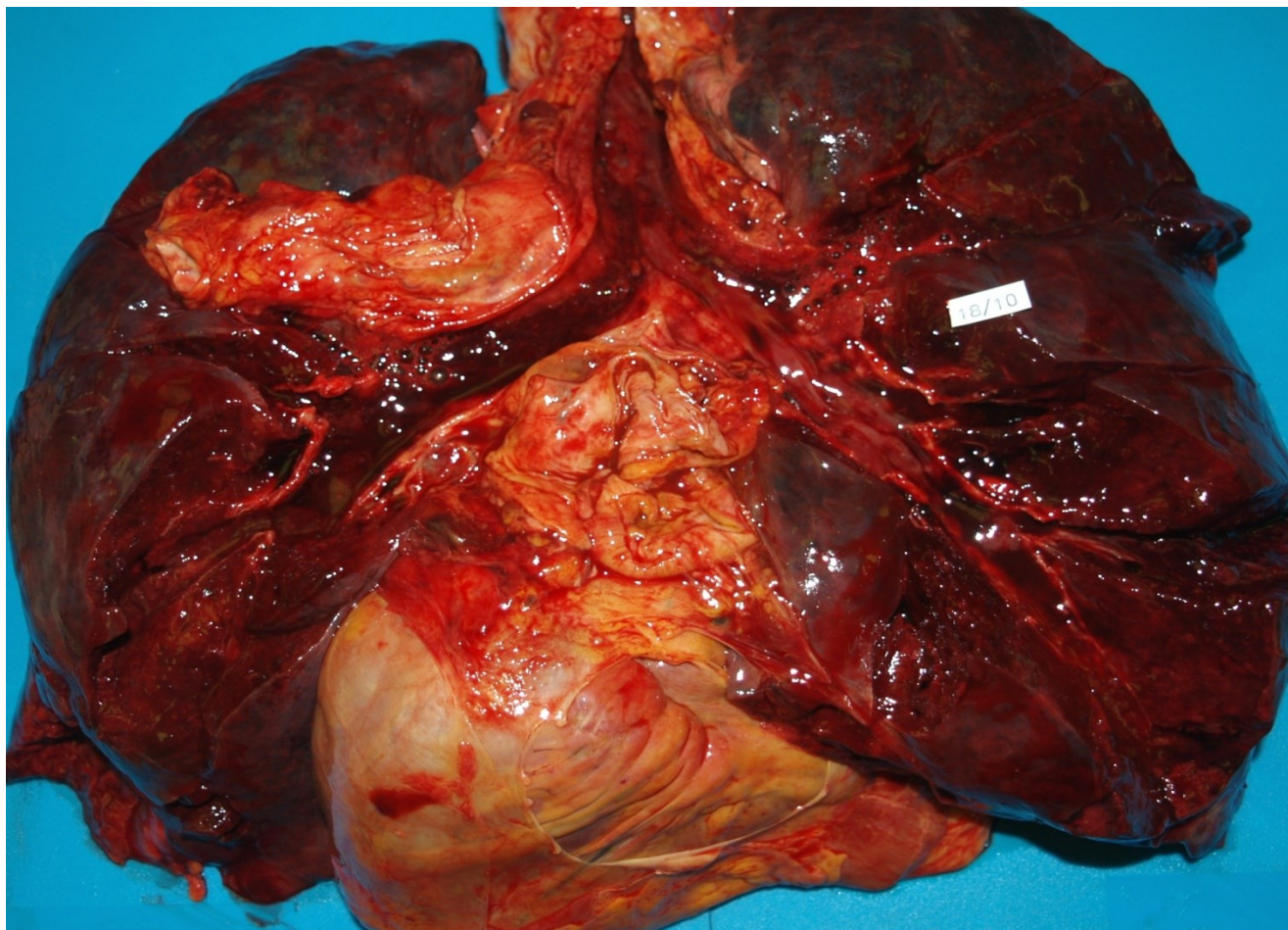

Možnosti ventilace – ECMO

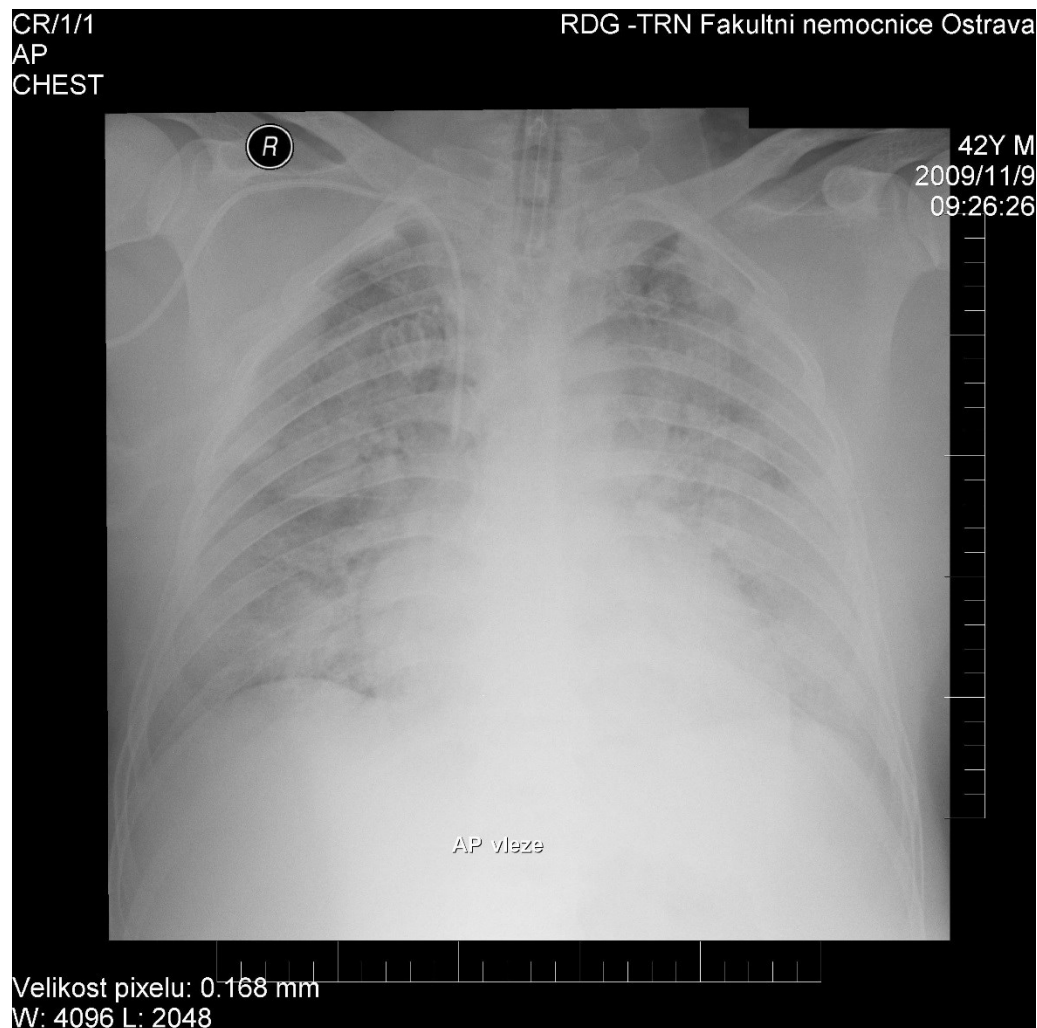
Pitevní nález

2. kazuistika:

Pneumonie chřipka A (H1N1)2009

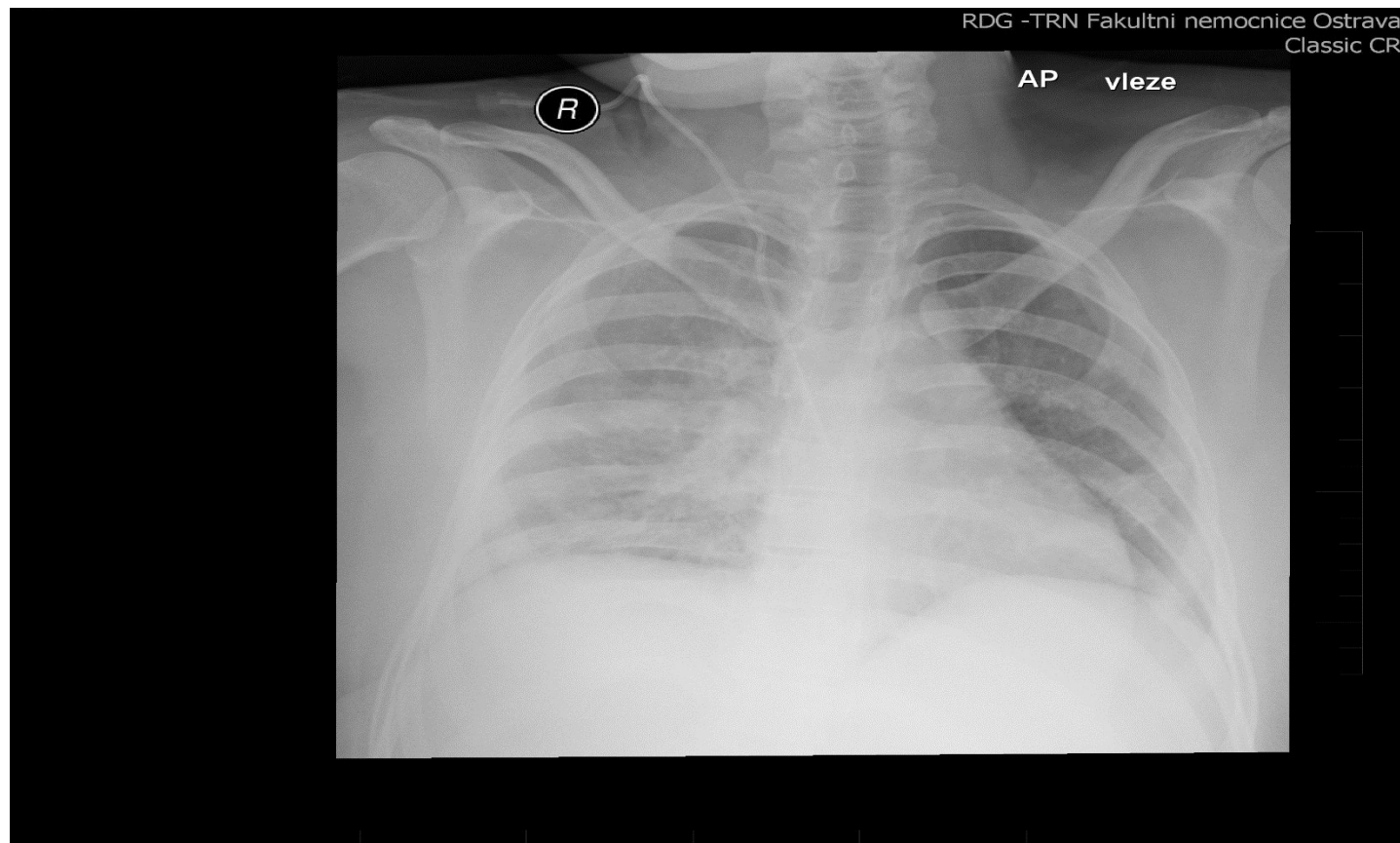
42letý pacient
Rizika:
nadváha,
hypertenze

3. kazuistika: Pneumonie chřipka A(H1N1) 2009, pneumokoková superinfekce

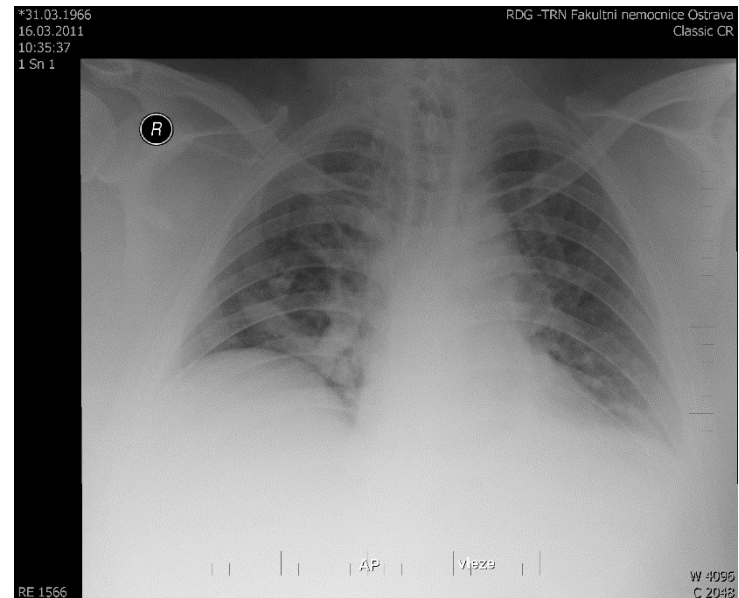
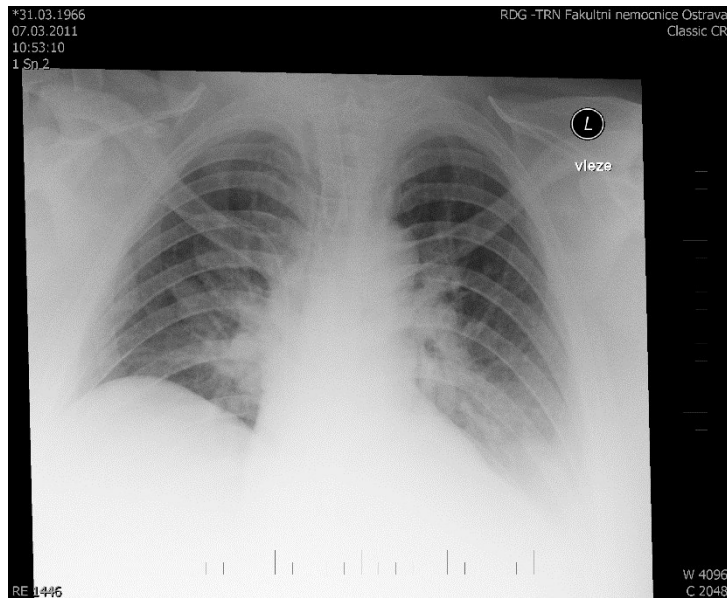
18letá pacientka,

Riziko: M. Down, pobyt v kolektivních zařízeních, stacionář

4. kazuistika: chřipka B

45letý, Rizika: nadváha, kuřák

4. kazuistika – nynější onemocnění

- Kašel, febrilie, 39,0 °C
- 5. den nasazen Augmentin pro bronchitidu
- 6. den slabost, cefalea, somnolence, desorientace: kvalitativní porucha vědomí
- 7. den křeče: generalizované, vpravo na končetinách plégie, RZP: UPV – spádové ARO
- kóma

4. kazuistika – průběh hospitalizace

- Laboratoř: v normě
- CT mozku negativní
- RTG plic: bronchopneumonie vlevo basálně
- Lumbální punkce: Elementy 33/3 vše lymfocyty, erytrocyty:0, Bílkovina 1,11g/l
- Domluven překlad

4. kazuistika – pokračování

- UPV, podpora oběhu
- 12. den provedena tracheostomie
- Komplikace: krvácení z operační rány kolem tracheostomie, krvácení z GIT, pravostranné bronchopneumonie
- 26. den: částečná spontánní dechová aktivita, kvadruparetický, vědomím orientován plně, bez epi aktivity
- Chřipka potvrzena z nasofaryngu metodou PCR

4. kazuistika – pokračování

Následky:

- Parapareza DKK: schopen chůze s oporou
- Nevýkonost, únava, poruchy soustředění
- Bez další epi aktivity
- MR mozku: negativní
- Další sezóna: neočkován proti chřipce – OL mu to nedoporučil ?????

5. kazuistika:

Závažný průběh u dítěte

- 3leté dítě: odesláno pro meningismus
- Při přijetí unavené, diskrétně prosáknutí kolem očí
- ORL, oční, laboratoř, lumbální punkce v normě
- Hospitalizace 8 hodin – v 17 hodin zástava, KPR neúspěšná, dítě akutně zmírá
- Prokázána myokarditida, zánětlivé změny v CNS, hemoragické změny v dýchacích cestách
- Chřipka A (H1N1)2009 v likvoru, v dýchacích cestách

Těžké průběhy chřipkové infekce v ČR

(případy hlášené ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím KHS)

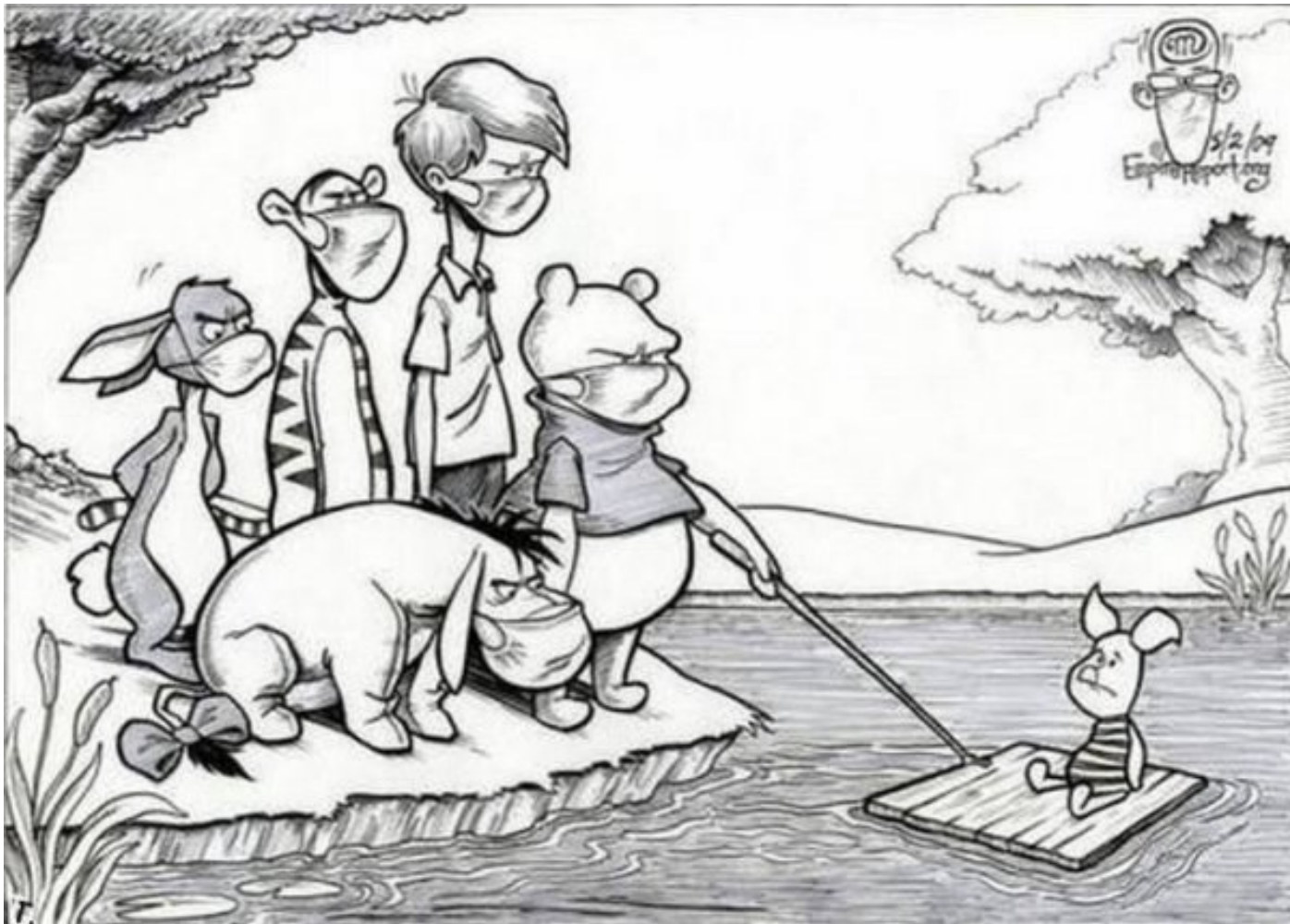
Sezona	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2103/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Celkový počet osob s velmi závažnou chřipkou, která si vyžádala hospitalizaci na odd. JIP nebo ARO v průběhu celé sezóny	nesledováno	156	17	574	15	246	298	333
Z toho úmrtí	102	39	6	151	2	69	109	114

**Postpandemické období - Česká republika:
1639 hlášených závažných případů chřipkové
infekce, z nichž 490 pacientů zemřelo (29,8 %)**

Chřipka možnosti prevence

1. možnost

2. možnost

Vakcinace

Chřipka a očkování

- Účinnost očkování proti chřipce není 99,9 %.
- Očkování proti chřipce snižuje potřebu hospitalizace pro pneumonii a chřipku o 30-70 % a riziko úmrtí až o 80 %.
- Očkování proti chřipce by svým pacientům měli doporučovat nejen praktičtí lékaři, ale také odborní lékaři – specialisté.

Zkušenosti z Kliniky infekčního lékařství

- Očkování nabízené zaměstnancům, provedeno přímo v ambulanci KIL
- Hrazeno z vlastních zdrojů
- Využití: všichni lékaři, téměř celý personál JIP, cca 80 % zaměstnanců
- Nechceme onemocnět, nechceme být zdrojem nemoci pro pacienta
- Téměř všichni HIV+ se očkují

Realita v našich nemocnicích

- **Zákaz návštěv**
- Je zdrojem nemoci pro pacienta návštěva ??????
- Dle mého názoru: nemocný příbuzný zůstane doma
- Nemocná sestra nebo lékař ...přijde do práce
- **Panika:** příklad: RZP – přiveze pacienta, který je kritický, prokázána chřipka A(H1N1) 2009... co teď???
- **PŘITOM:** po službě nakoupit, doma nemocné dítě, jdou do divadla, do kina....chřipková sezóna je všude

Závěr

- Chřipka zůstává významnou příčinou mortality i morbidity hlavně v dospělé populaci
- Vakcinace představuje nejúčinnější prevenci
- Umírat na preventabilní choroby vakcinací v 21. století je nesmyslné

-
- Pokud jsme dodala argumenty příznivcům vakcinace, jsme spokojena
  - Pokud jsem přesvědčila odpůrce vakcinace, jsem ještě spokojenější

Děkuji za pozornost

